

[Harald Nielsen.]

noget ganske andet end en fast procent, der falder med samme vægt, enten der stemmer mange eller få, enten valgertallet går op eller ned. Derfor er det fuldstændig urigtigt at tale og agitere, som om den tyske valglovs 5 pct. regel og den danske valglovs spærregulering er ens. Det er de ikke; de er vidt forskellige. Vi har overhovedet ikke en sådan procentsats i vor valglov. Vi har tallet 60 000, der ved sidste valg repræsenterede knap 3 pct. af dem, der stemte, ved næste valg måske 2,5 pct., alt afhængigt af, hvor stærkt der stemmes, eller hvor meget valgertallet vokser.

Jeg hienstiller derfor, at man ophører med at tale og skrive om den danske valglovs „3 pct. regel“, for vi har ikke som tyskerne en sådan procentsats stående i valgloven, og indsætter vi den, ville det betyde en skærpelse af spærreguleringen. Det er sandheden. Der er ganske vist nogle, der finder spærreguleringen for streng, andre finder den måske ikke streng nok, det er en skønsag; men også retsforbundets forslag er udtryk for en vis begrænsning i adgangen til at få andel i tillægsmandater. Også retsforbundets forslag indeholder en spærregulering. Et parti vil godt efter retsforbundets forslag, hvis stemmerne er nogenlunde jævnt fordelt over hele landet, kunne komme i den situation at få henimod 40 000 stemmer og dog ingen få valgt. Det er således ikke nogen principiel ændring, retsforbundet foreslår, og når det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) taler om, at den nuværende valglov bevirker, at andre partier får flere mandater, end de ellers ville have fået, kan ganske det samme indtræde efter det valglovsforslag, som de her gør sig til talsmænd for. Der er ikke noget i vejen for, at et parti efter retsforbundets forslag kan få stemmer til 2—3 mandater uden derfor at få nogen valgt, og så vil de andre partier få de mandater, som grundloven fastsætter skal fordeles, tildelt efter deres stemmetal.

Jeg skal iøvrigt ikke udbrede mig videre om dette, men henvise til, hvad jeg ved tidligere lejligheder har sagt om den gældende spærregulering. Vi ønsker den ikke ændret og kan derfor ikke medvirke til gennemførelse af retsforbundets forslag, og vi kan slet ikke anerkende, at sådanne ændringer skulle være nødvendige for at give os moralsk ret

til at påtale, at den slesvig-holstenske valglov stiller vore sydslesvigske landsmænd altfor ugunstigt med hensyn til opnåelse af repræsentation. Vor valgmæssige behandling af det tyske mindretal i Nordslesvig er upåklagelig, vi har på dette felt intet at bebrejde os selv, og det er ikke i mindste måde nødvendigt at foretage ændringer for at komme til at stå bedre i dette forhold.

Poul Sørensen: Jeg kan i det store og hele henvise til de udtalelser, der er fremsat på mit partis vegne ved tidligere behandlinger af valgloven her i det høje ting. Der er ikke i princippet ændret noget i vor indstilling, og jeg skal derfor kun gøre nogle ganske få bemærkninger til det fremsatte forslag.

Jeg skal ikke gentage alle de udtalelser, der er faldet fra de to foregående ærede ordførere om den særlige stilling, man fra forslagsstillernes side har stillet sig i ved at knytte forslaget til spørgsmålet om mindretallet i Sydslesvig. Også vi fra vor side finder, at det er en meget utiltalende form og ikke alene det, men også en form, som i hvert fald kun kan bringe skade over os.

Det kræver vist en nøjere forklaring fra forslagsstillerne, når de mener, at deres forslag skulle stille os gunstigere i vor nationale kamp. Jeg tror, at de udtalelser, der har været fremsat mod denne opfattelse, kræver en vid udbredelse også udenfor landets grænser, og jeg tror, det vil have sin store betydning, om det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) ville tage direkte stilling til dette spørgsmål her og oven i købet tilsige det høje ting og i det hele taget den danske befolkning også at udbrede den kendsgerning, at da vi i 1920 skulle tilrettelægge vor valglov, blev den tilrettelagt med et særligt hensyn til at give mindretallet repræsentation i det høje ting. Et sådant tilsagn ville for mit parti have stor betydning, og vi afventer med stor interesse, hvorledes ordføreren for forslagsstillerne vil stille sig til det ønske, jeg her har fremsat.

Med hensyn til selve sagens realitet, spærreguleringen med de 60 000 stemmer, skal jeg kun gøre nogle ganske få bemærkninger. Rent principielt må vi selvfølgelig, som også andre allerede har gjort det, afvise hele denne argumentation med, at det er udemokratisk, og jeg tror oven i købet, der blev